

سوال‌های امتحان هماهنگ درس: زبان فارسی (۲)	رشته: علوم تجربی و هنر	ساعت شروع: ۱۴:۳۰	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دوره ی پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۸۳/۲/۲۴		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در نیم سال دوم سال تحصیلی ۸۳-۱۳۸۲	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		
ردیف	سوال‌ها		نمره

الف) خود آزمایی و درک مطلب (۸ نمره)

با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:

ای دیو سپید پای در بند	ای گنبد گیتی ای دماوند
تا وارهی از دم ستوران	وین مردم دیو نحس مانند
با شیر سپهر بسته پیمان	با اختر سعد کرده پیوند
هُرّای تو افکند زلازل	از نور و کجور تا نهاوند
ای مادر سر سپید بشنو	این پند سیاه بخت فرزند

- ۱-۱- مصراع دوم بیت اول بیانگر کدام ویژگی کوه دماوند است؟ ۰/۵
- ۱-۲- مقصود از « دم ستوران » چیست؟ ۰/۵
- ۱-۳- در کدام بیت آرایه ی تشبیه کاملاً مشهود است؟ ۰/۵
- ۱-۴- منظور از « شیر سپهر » و « اختر سعد » چه می باشد؟ ۰/۵
- ۱-۵- مفهوم مصراع: « هُرّای تو افکند زلازل » را بنویسید. ۰/۵
- ۱-۶- منظور شاعر را از « مادر سر سپید » و « سیاه بخت فرزند » در بیت آخر بیان کنید. ۰/۵
- ۲- مفهوم عبارت: « مرغ چون از زمین بالا پرد، اگر چه به آسمان نرسد این قدر باشد که از دام دور باشد. » چیست؟ ۰/۵
- ۳- از تعبیر کنایی: « برای کسی خواب دیدن » چه موقع استفاده می شود؟ ۰/۵
- ۴- مقصود بیت: « دل‌ها اگر چه صاف ولی از هراس سنگ / آینه بود و میل تماشا شدن نداشت » را بیان کنید. ۰/۵
- ۵- « خلق کردن » در عبارت: « پس شیخ با کسی خُلقی بکرد در میان مسجد و سخنی نیکو بگفت » چه مفهومی دارد؟ ۰/۵
- ۶- معادل امروزی اصطلاح « سر و اُزدن » را بنویسید. ۰/۵
- ۷- منظور از عبارت: « هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ی ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت » چه می باشد؟ ۰/۵
- ۸- مقصود شاعر از عبارت: « در و دیوار به هم ریخته » در مصراع‌های زیر چیست؟ ۰/۵
« بر عبث می پایم / که به در کس آید / در و دیوار به هم ریخته شان / بر سرم می شکنند. »
- ۹- در بیت: « در دهن لاله باد، ریخته و بیخته / بیخته مشک سیاه، ریخته دُرّ ثمین » « مشک سیاه » و « دُرّ ثمین » هر یک استعاره از چیست؟ ۰/۵
- ۱۰- با توجه به مصراع‌های: « و خدایی که در این نزدیکی است / لای این شب بوها، لای آن کاج بلند » شاعر در « شب بو » و « کاج » چه خصیصه‌هایی را جست و جو می کند؟ ۰/۵

الف) خود آزمایی و درک مطلب (۸ نمره)

با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید :

ای دیو سپید پای در بند	ای گنبد گیتی ای دماوند
تا وارهی از دم ستوران	وین مردم دیو نحس مانند
با شیر سپهر بسته پیمان	با اختر سعد کرده پیوند
هُرّای تو افکنند زلازل	از نور و کجور تا نهاوند
ای مادر سر سپید بشنو	این پند سیاه بخت فرزند

- ۱-۱- مصراع دوم بیت اول بیانگر کدام ویژگی کوه دماوند است ؟ /۵
- ۲-۱- مقصود از « دم ستوران » چیست ؟ /۵
- ۳-۱- در کدام بیت آرایه ی تشبیه کاملاً مشهود است ؟ /۵
- ۴-۱- منظور از « شیر سپهر » و « اختر سعد » چه می باشد ؟ /۵
- ۵-۱- مفهوم مصراع : « هُرّای تو افکنند زلازل » را بنویسید . /۵
- ۶-۱- منظور شاعر را از « مادر سر سپید » و « سیاه بخت فرزند » در بیت آخر بیان کنید . /۵
- ۲- مفهوم عبارت : « مرغ چون از زمین بالا پرد ، اگر چه به آسمان نرسد این قدر باشد که از دام دور باشد . » چیست ؟ /۵
- ۳- از تعبیر کنایی : « برای کسی خواب دیدن » چه موقع استفاده می شود ؟ /۵
- ۴- مقصود بیت : « دل‌ها اگر چه صاف ولی از هراس سنگ / آینه بود و میل تماشا شدن نداشت » را بیان کنید . /۵
- ۵- « خُلق کردن » در عبارت : « پس شیخ با کسی خُلقی بکرد در میان مسجد و سخنی نیکو بگفت » چه مفهومی دارد ؟ /۵
- ۶- معادل امروزی اصطلاح « سر و آ زدن » را بنویسید . /۵
- ۷- منظور از عبارت : « هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ی ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت » چه می باشد ؟ /۵
- ۸- مقصود شاعر از عبارت : « در و دیوار به هم ریخته » در مصراع های زیر چیست ؟ /۵
« بر عبث می پایم / که به در کس آید / در و دیوار به هم ریخته شان / بر سرم می شکند . »
- ۹- در بیت : « در دهن لاله باد ، ریخته و بیخته / بیخته مشک سیاه ، ریخته دُرّ ثمین » و « دُرّ ثمین » هر یک استعاره از چیست ؟ /۵
- ۱۰- با توجه به مصراع های : « و خدایی که در این نزدیکی است / لای این شب بو ها ، لای آن کاج بلند » شاعر در « شب بو » و « کاج » چه خصیصه هایی را جست و جو می کند ؟ /۵